

Do's and Don'ts

Toolkits tools	1
Do's: U wilt weten wat juist wel werkt om LHBTI-vluchtelingen op hun gemak te stellen.	1
Don'ts: U wilt weten wat juist niet werkt om LHBTI-vluchtelingen op hun gemak te stellen.	5
Accepteer dat acceptatie tijd kost!	5
Meer informatie	6
Meer informatie?	6

Mensen die vluchten uit hun land van herkomst vanwege hun LHBTI-zijn voelen zich regelmatig eenzaam en onveilig. Ze zijn vaak verstoten door hun familie, komen in Nederland op een AZC waar ze meestal niet open zijn over hun seksuele gerichtheid, o.a. omdat ze vrezen gepest te worden. Ook weten ze vaak niet wie de andere LHBTI'ers zijn op een AZC met wie ze in contact kunnen komen om even zichzelf te kunnen zijn, te praten over hoe ze hun LHBTI-zijn een plek kunnen geven en zichzelf kunnen accepteren.

De professionals en vrijwilligers die werken met asielzoekers doen hun uiterste best om de veiligheid en het welbevinden van LHBTI'ers te vergroten. Deze LHBTI-toolkit heeft als doel om daar haar steentje aan bij te dragen en tips en handvatten te geven aan mensen die met LHBTI-asielzoekers werken, maar niet per se veel tijd hebben om zich uitgebreid te verdiepen in het onderwerp.

Deze toolkit beoogt juist om u op snelle en praktische wijze meer tools te geven.

Toolkits tools

Hieronder volgen een aantal do's and don'ts die in de praktijk direct toepasbaar zijn. Do's and don'ts kunnen in de praktijk aangevuld worden met voorlichting over het onderwerp. Een goede voorlichting kan een enorme verbetering betekenen en kost relatief weinig tijd. Helaas gaat de vlieger 'baat het niet dan schaadt het niet' niet op en kan de verkeerde voorlichting juist een contraproductief effect hebben. Vandaar dat een aantal organisaties genoemd worden die voorlichting kunnen geven. Er wordt onderscheid gemaakt tussen voorlichting aan medewerkers, asielzoekers in het algemeen en voorlichting specifiek gericht op LHBTI-asielzoekers.

Dit alles wordt aangevuld met de tools die al bij de toolkits 'veiligheid' en 'ontmoeting' gegeven zijn.

Do's: U wilt weten wat juist wel werkt om LHBTI-vluchtelingen op hun gemak te stellen.

[Straal uit dat je open staat voor LHBTI](#)

Misschien is de LHBTI-vluchteling bang dat je LHBTI-zijn veroordeelt. Straal in een gesprek bewust uit dat het jou om het even is of iemand LHBTI of hetero is. Je kan er ook voor kiezen dit aan te geven met een button of sticker o.i.d.

Leg folders in de wachtkamer en op je bureau van bijvoorbeeld het COC, van Roze in Blauw, enz.

Hang posters op in de wachtruimte over Artikel 1 van onze grondwet en posters van het COC.

Geef iemand zo veel mogelijk 'roze' informatie mee. Je kunt zeggen dat het niet voor de vluchteling zelf is, maar misschien voor iemand anders die LHBTI is.

Laat de vluchteling weten/merken dat hij/zij niet de enige is.

Stel open vragen, bijvoorbeeld:

Ben je weleens verliefd geweest (ipv heb je een vriend/ vriendin)?

Vind je momenteel iemand leuk?

Wees je bewust van je aannames en laat die los

Iedereen kan LHBTI zijn, je kunt dat meestal niet aan iemand zien. Veel LHBTI-vluchtelingen doen er alles aan om het te verbergen.

Mijd het noemen van LHBTI-informatie niet, maar maak het een onderdeel in een groter geheel over hoe de Nederlandse samenleving werkt. Leg folders over meerdere onderwerpen, waaronder LHBTI, zichtbaar in beeld. Vertel iets over meerdere organisaties (waaronder het COC), vraag naar iemands 'partner' in plaats van 'man/vriend of vrouw/vriendin' en bijvoorbeeld naar wensen voor de toekomst.

Wees je bewust van je eigen houding

Vind je LHBTI een moeilijk onderwerp: verwijs door. In de praktijk: schaam je niet als je het lastig vindt, zowel de asielzoeker als uzelf zijn niet gebaat bij ongemakkelijk contact. Binnen een team heeft iedereen wel een expertise; zorg dat u die van elkaar kent en verwijs door. Vind je LHBTI makkelijk, straal uit dat je open staat voor diversiteit.

Wees je ervan bewust dat LHBTI-vluchtelingen zelf ook last kunnen hebben van homofobie

Zij zien zichzelf soms door de ogen van de veroordelende ander. Dit vraagt van de professional/vrijwilliger extra vaardigheden.

LHBTI'ers zullen zichzelf niet altijd benoemen met bijv. de termen 'homo' of 'lesbisch'. Stel open vragen zoals 'vind je iemand leuk?' Hiermee laat je ruimte voor mensen om over hun ervaringen te vertellen zonder er meteen een label op te plakken, dit scheidt ruimte en vertrouwen.

Ga zorgvuldig om met geheimhouding

Plan eens in het kwartaal een afspraak waar medewerkers (aandachtvelders/contactpersonen) van het COA, VWN en COC samenkomen om (geanonimiseerde) casuïstiek te bespreken.

Als er wel over specifieke vluchtelingen gesproken wordt, vraag dan altijd eerst toestemming aan de betreffende vluchteling.

Breng de (LHBTI) vluchteling in contact met andere LHBTI (vluchtelingen)

Bijvoorbeeld met (online) bi-culturele LHBTI netwerken waar je anoniem en veilig rolmodellen tegen komt en anderen kan ontmoeten of juist bij cocktail activiteiten van de lokale COC's.

Dit is voor LHBTI-asielzoekers een heel belangrijk punt, en is onder het kopje 'ontmoeting' uitgebreid behandeld.

Organiseer voorlichting op locatie

Vergroot de acceptatie en kennis van je hele team door regelmatig een voorlichting te organiseren. Zorg dat je weet op wie je je richt en wat het doel van de voorlichting is.

U wilt weten waar u voorlichting kunt vinden voor medewerkers

Movisie

Door Movisie worden aan gemeenten workshops aangeboden. Deze workshops zijn erop gericht om kennis en advies te vergaren over een inclusief gemeente beleid.

movisie.nl

COC

Bij het COC Nederland kunt u terecht voor specifieke LHBTI scholingen voor professionals en vrijwilligers die werken met vluchtelingen.

coc.nl

Epsilon (Engels)

In particular, Epsilon will focus on sharing, developing and transferring innovative practices in education targeting professionals and volunteers working in services for LGBT asylum seekers, refugees and migrants. It will develop innovative, evidence-based, user-led educational tools in order to raise adult learners' awareness and sensitivity to the needs of all those with LGBT background.

De 'educational tools' die ontwikkeld zijn/worden in het kader van dit Europese project komen ter beschikking tijdens het eerste kwartaal van 2018 en zullen dan opgenomen worden in deze website.

epsilonproject.eu

Coming In

Coming In werkt aan empowerment en acceptatie van biculturele lesbische vrouwen, homo's, biseksuelen en transgenders. Dus heb je een Afrikaanse, Arubaanse, Caribische, Marokkaanse, Surinaamse, Turkse of andere culturele achtergrond en ben je LHBT? Dan vind je via Coming In inspiratie, netwerken en events. Ben je sociaal- of zorgprofessional én wil je meer weten over biculturele LHBT's? Dan ben je bij Coming In aan het juiste adres voor onder andere achtergrondinformatie en trainingen.

comingin.nl

Art.1 Midden Nederland

Statushouders

Dan komt het moment dat de vluchteling statushouder wordt. Dat de kinderen naar een reguliere school gaan, huisvesting is gevonden en vluchtelingen vervolgens komen te wonen tussen de 'gewone' burgers van uw gemeente, dat ze op zoek gaan naar werk en zich inschrijven bij de huisarts en de tandarts. En dit allemaal onder begeleiding van professionals en vrijwilligers. Maar dan komt ook het moment dat ze kunnen oplopen tegen ongelijke behandeling en discriminatie. Speciaal voor professionals en vrijwilligers heeft Art.1 MN een training ontwikkeld in het herkennen van ongelijke behandeling en discriminatie. Graag bieden wij deze training ook in uw gemeente aan.

En wat nog meer?

Wellicht spelen er in uw gemeenten nog andere thema's. Neem gerust contact met ons op, wij denken graag met u mee om een passende oplossing te vinden. Onze medewerkers die speciaal belast zijn met dit thema, zijn te bereiken van maandag t/m vrijdag van 09.00-17.00 uur op het telefoonnummer 030-2328666 en via ons algemene mailadres: info@art1mn.nl

Vizier Oost

Preventie is de kern van bewustwording. En het belangrijkste middel om discriminatie te voorkomen. Daarom geeft Vizier Oost voorlichting aan allerlei organisaties, verzorgen medewerkers van Vizier gastlessen op scholen en opleidingen en bieden ze leskisten aan voor leerlingen van het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en mbo.

<https://vizieroost.nl/trainingen-gastlessen-workshops/>

Bewustwording van discriminatie

Wat is discriminatie precies? Waarom hebben mensen vooroordelen? Hoe kun je reageren op discriminatie? Hoe ga je om met pesten in de klas of op het werk? We stemmen onze voorlichtingen en trainingen zo goed mogelijk af op klas, school of team. Zo sluit de les of training het beste aan bij de belevingswereld van leerlingen of team en is het effect het grootst. Welke onderwerpen wilt u bespreekbaar maken?

De doelen van ieder1 gelijk

- Uitleg geven over de termen discriminatie en vooroordelen

- Mensen bewustmaken van hun eigen vooroordelen en discriminatie herkenbaar en bespreekbaar maken
- Handvatten bieden hoe je kunt reageren op discriminatie
- Informeren waar mensen terecht kunnen voor hulp als ze gediscrimineerd worden
- Bijdragen aan een respectvolle en veilige omgeving

U wilt weten waar u voorlichting kunt vinden voor andere asielzoekers

Voorlichtingsfilm

Animatiefilm voor bewoners van een asielzoekerscentrum over de Grondwet, huisregels en maatregelen.

comingin.nl

VUMC

Medisch Centrum Vrije Universiteit in Amsterdam is o.a. actief met het medische proces van transgenderpersonen die in transitie willen. Op deze site kan je daar over lezen.

vumc.nl

Don'ts: U wilt weten wat juist niet werkt om LHBTI-vluchtelingen op hun gemak te stellen.

Ervan uitgaan dat een vluchteling hetero is

Iedereen kan LHBTI zijn, je kunt dat meestal niet aan iemand zien. Veel LHBTI-vluchtelingen doen er alles aan om het te verbergen.

Mijd LHBTI informatie niet, maar maak het een onderdeel in een groter geheel over hoe de Nederlandse samenleving werkt.

Ervan uitgaan dat LHBTI zijn voor de vluchteling gewoon is

Als een vluchteling je in vertrouwen neemt over zijn of haar gender/geaardheid.

Een LHBTI-vluchteling ziet zichzelf soms door de ogen van de veroordelende ander. Dit vraagt van de professional/ vrijwilliger extra vaardigheden!

Als je zelf geen positieve houding t.o.v. LHBTI hebt

Met deze (LHBTI) vluchteling aan het werk gaan. Schaam je niet, verwijfs door.

Dingen regelen en/ of beloven waar je geen verstand van hebt

Schoenmaker blijf bij je leest!

Privégesprekken houden waar anderen bij zijn

Ga in een open ruimte waar ook anderen aanwezig zijn, geen privégesprekken aan. In een open ruimte kunt u wel aangeven dat wanneer iemand behoefte heeft aan een privégesprek, u dan een ruimte zonder anderen kunt reserveren. Herhaal deze mogelijkheid af en toe.

Accepteer dat acceptatie tijd kost!

De hier genoemde tips met betrekking tot het omgaan met LHBTI'ers zijn voor een deel een selectie van de flyer: "Werken met LHBTQ+-jongeren met verschillende culturele en religieuze achtergronden" van verschillende organisaties uit de Randstad, waaronder [COC Rotterdam](#).

Daarnaast uit vele gesprekken met LHBTI-asielzoekers, professionals en medewerkers, samenwerkingspartners!

Meer informatie

Naast de genoemde praktische tools en andere organisaties, is er over het thema veel informatie te vinden. Hieronder vindt u achtergrondinformatie over het onderwerp.

[Felten, H. \(2016\). Rainbows & Refugees.](#)

Verkennd onderzoek naar wat werkt bij het vergroten van de acceptatie van LHBT voor vluchtelingen. Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving.

movisie.nl

[Pierik, C. Boote M.& van Hoof, J. \(2015\).](#)

De kastdeur op een kier. Seksuele en genderdiversiteit in multicultureel Nederland. Utrecht: Movisie.

movisie.nl

[Pierik, C. Rothuizen, J. \(2010\).](#)

Ketenaanpak voor migranten met homoseksuele gevoelens. Toolkit voor gemeenten, lokale organisaties en hulpverleners. Utrecht: Movisie.

movisie.nl

[Homo geschiedenis](#)

Op homogeschiedenis.nl kunt u meer lezen over homoseksualiteit door de eeuwen heen. Ook is er van alles te vinden over LHBTI-zijn in verschillende culturen en religies.

homogeschiedenis.nl

Meer informatie?

Wilt u meer weten over LHBTI-zijn en LHBTI-organisaties, kijk dan ook eens onder de toolkit 'Samenwerkingspartners'